

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4239/2021
09.11.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина, Марине Милановић, Катарине Манојловић Андрић и Гордане Џакула, у парници тужиоца АА из ..., Општина ..., чији је пуномоћник Владимир Јорданов, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Душан Лазаревић, адвокат из ..., ради дуга, одлучујући о ревизијама тужиоца и туженог изјављеним против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2911/20 од 17.12.2020. године, у седници одржаној 09.11.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2911/20 од 17.12.2020. године у одбијајућем делу става другог изреке.

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији туженог изјављеној против решења о трошковима поступка садржаног у делу става другог изреке пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2911/20 од 17.12.2020. године.

ОДБАЦУЈЕ СЕ, као недозвољена, ревизија туженог изјављена против решења о трошковима поступка садржаног у делу става другог изреке пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2911/20 од 17.12.2020. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Пожаревцу П 542/19 од 13.07.2020. године, ставом првим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу исплати износ од 22.440,00 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, са каматом коју прописује Европска централна банка на дан исплате за евро у динарској противвредности почев од 19.02.2018. године, до исплате. Другим ставом изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 315.386,70 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2911/20 од 17.12.2020. године, првим ставом изреке, одбијена је као неоснована жалба туженог и првостепена пресуда потврђена у првом ставу изреке у делу којим је обавезан је тужени да тужиоцу исплати износ од 4.000,00 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан

исплате. Другим ставом изреке, преиначена је првостепена пресуда у преосталом делу става првог изреке и у ставу другом изреке, тако што је обавезан је тужени да тужиоцу на главни дуг у износу од 4.000,00 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, плати законску затезну камату према члану 4. Закона о затезној камати почев од 19.02.2018. године, као дана подношења тужбе, до исплате, док је одбијен тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да тужиоца поред досуђеног износа из става првог изреке ове пресуде плати и износ од 18.440,00 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, са каматом коју прописује Европска централна банка на дан исплате за евро у динарској противвредности почев од 19.02.2018. године, до исплате, као неоснован и обавезан тужени да тужиоцу плати трошкове парничног поступка у износу од 49.815,00 динара. Трећим ставом изреке, обавезан је тужилац да туженом плати трошкове другостепеног парничног поступка у износу од 16.500,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, и то у односу на одбијајући део става другог изреке тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права, а тужени против решења о трошковима поступка из става другог изреке пресуде због погрешне примене материјалног права са предлогом да се о ревизији одлучује као изузетно дозвољеној у смислу члана 404. Закона о парничном поступку.

Испитујући правилност другостепене одлуке у побијаном делу у смислу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11, 49/2013-УС, 74/2013-УС, 55/14, 87/18 и 18/20), Врховни касациони суд је нашао да ревизија тужиоца није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности, као ни битна повреда из 374. став 1. ЗПП у вези са члановима 3. став 1., 7. 8. и 12. ЗПП у поступку пред другостепеним судом, на коју се ревизијом тужиоца неосновано указује.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је 2013. године својој кћерки и туженом, тадашњем зету дао 7.000 евра, ради опремања и набавке робе за локал у ... у ТЦ „...“, а 2016. године 8.000 евра ради отварања локала у ..., у ТЦ „...“. Тужени и кћерка тужиоца су у 2016. и 2017. години, уз сагласност тужиоца, на име закупнине стана у ..., који је власништво тужиоца, наплатили 3.440 евра. Тужилац је 2015. године својој кћерки и туженом позајмио 9.000 евра за куповину путничког возила, које је регистровано на туженог, које је по престанку брачне заједнице кћерке тужиоца и туженог, у новембру 2017. године, тужени наставио да користи. Кћерка тужиоца и тужени су за време трајања брачне заједнице тужиоцу вратили део новца датог на име зајма за куповину путничког возила у износу од 5.000 евра, а тужени је признао дуг за преостали износ од 4.000 евра.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања првостепени суд је усвојио захтев тужиоца и обавезао туженог да тужиоцу исплати 22.440,00 евра, у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, са каматом, јер је закључио да износ од укупно 18.440 евра (7.000 евра, 9.000 евра, 8.000 евра и 3.440 евра, које је дао својој ћерки и туженом у 2013., 2016. и 2017. години, за време трајања њихове брачне

заједнице), представља поклон који је тужилац учинио својој кћерки и члановима њене породице по основу уговора који су ништави, а да износ од 9.000 евра представља зајам, од ког износа су кћерка тужиоца и тужени вратили 5.000 евра. Првостепени суд је обавезао туженог да тужиоцу врати укупан износ од 18.440 евра дат на име поклона, с обзиром да је као предходно питање расправио питање ништавости уговора о поклону и закључио да су уговори о поклону ништави правни послови, применом параграфа Српског грађанског законика и члана 51. и 52. Закона о облигационим односима, јер је отпао основ уговора о поклону - мотив уговора се није остварио, будући да је дошло до развода брака кћерке тужиоца и туженог, и да је тужени, као солидарни дужник, у обавези да тужиоцу тај износ новца врати.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио, као неоснован захтев тужиоца за исплату износа од 18.440 евра, са образложењем да се не ради о новчаном износу датом на име зајма, већ о новчаном износу датом на име поклона, али није прихватио, као правилан закључак првостепеног суда да је уговор о поклону ништав правни посао. Ово, с обзиром да је сматрао да је првостепени суд, супротно члану 3. став 1, члану 7. и члану 8. ЗПП, поступио ван граница захтева тужиоца када је закључио да је отпао основ уговора о поклону разводом брака кћерке тужиоца и туженог, јер те тврдње тужилац није истако ни у тужби ни током поступка, па како тужилац није указао да су испуњени услови за опозив уговора о поклону у смислу параграфа 567. Српског грађанског законика, нити је указао на ништавост истог, то је одбио, као неоснован захтев тужиоца за исплату износа од 18.440 евра, датог на име поклона.

По оцени Врховног касационог суда правилан је закључак другостепеног суда да тужилац износ од 18.440 евра (7.000 евра, 9.000 евра, 8.000 евра и 3.440 евра, које је дао својој кћерци и туженом у 2013., 2016. и 2017. години, за време трајања њихове брачне заједнице) није дао својој кћерци и туженом на име зајма, јер тужилац није доказао да је између њега, са једне стране и његове ћерке и туженог, са друге стране закључен уговор о зајму. Наиме, уговором о зајму обавезује се зајмодавац да преда у својину зајмопримцу одређену количину новца или којих других заменљивих ствари, а зајмопримац се обавезује да му врати после извесног времена исту количину новца, односно исту количину ствари исте врсте и истог квалитета, како је прописано чланом 557. Закона о облигационим односима, па како тужилац није доказао да је својој кћерци и туженом по основу уговора о зајму предао износ од 18.440 евра, то је правилан закључак другостепеног суда да се не ради о уговору о зајму, већ о уговорима о поклону.

Уговор о поклону није регулисан нормама позитивног права, због чега се на тај правни посао, на основу члана 4. Закона о неважности правних прописа донетих пре 06.04.1941. године и за време непријатељске окупације („Службени лист ФНРЈ“ број 84/46), као правна правила примењују одредбе параграфа 561. – 568. Српског грађанског законика. Код тог уговора поклонодавац даје или обећава поклонопримцу добровољно неку имовинску вредност, а поклонопримац то прима или прихвата. Између поклонодавца и поклонопримца постоји сагласност о предмету поклона и воља да се он учини, односно прими. Мотив (побуда) да се поклон учини улази у основ тог уговора. Непостојећа или недозвољена побуда код бестеретног уговора узрокује његову непуноважност, јер без обзира што је чланом 53. Закона о облигационим односима прописано да побуде из којих је уговор закључен не утичу на његову пуноважност, код уговора без накнаде, као што је уговор о поклону, побуда утиче, ако

се на њу позива странка која за своје давање не прима никакво супротно давање (поклонодавац), с обзиром да је она определила поклонодавца да поклон учини. Због тога побуда улази у основ уговора и када се не оствари отпада и сам основ уговора, због чега је уговор у смислу члана 52. Закона о облигационим односима ништав.

Тужилац је тужбом тражио да му тужени врати и износ од 18.440 евра, тврдећи да се ради о више уговора о зајму. С обзиром да из утврђеног чињеничног стања произлази да је тужилац предао туженом и својој кћерци износ од 18.400 евра по основу више уговора о поклону, а да тужилац није искористио процесна овлашћења да суду пружи доказе из којих би произлазио разлог који би те правне послове чинио ништавим, то је правилно закључио другостепени суд да уговори о поклону нису ништави. Наиме, странка је дужна да изнесе чињенице и предложи доказе на којима заснива свој захтев или којим оспорава наводе и доказе противника, у складу са законом, сходно члану 228. ЗПП. Чланом 231. став 2. истог закона прописано је да странка која тврди да има неко право, сноси терет доказивања чињенице која је битна за настанак или остварење права, ако законом није другачије прописано. Како тужилац није пружио доказе шта је био разлог (побуда) да учини поклоне својој кћерци и туженом и да је та побуда касније отпала, то уговори о поклону нису ништави у смислу члана 52. Закона о облигационим односима, са којих разлога је правилно одбијен захтев тужиоца за исплату износа од 18.440 евра.

Код наведеног, неосновано се ревизијским наводима оспорава правилност примене материјалног права. Наводи ревизије којима се указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање нису цењени, с обзиром да се ревизија не може да изјави због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, сходно члану 407. став 2. ЗПП.

Из изнетих разлога, а применом члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке.

Врховни касациони суд је на основу члана 404. ЗПП оценио да ревизија туженог изјављена против решења о трошковима поступка из става другог изреке другостепене одлуке није изузетно дозвољена.

Применом члана 404. став 1. ЗПП, посебна ревизија се може изјавити због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која се не би могла побијати ревизијом, ако је по оцени Врховног касационог суда, потребно размотрити правна питања од општег интереса или у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права. Према ставу 2. истог члана, испуњеност услова за изузетну дозвољеност ревизије Врховни касациони суд цени у већу од пет судија.

Побијаним решењем преиначено је решење о трошковима поступка уз примену одредаба закона који регулишу право странке на накнаду трошкова поступка и њихову висину. Имајући ово у виду, Врховни касациони суд налази да у овом случају нису испуњени услови из члана 404. ЗПП за одлучивање о ревизији туженог, као изузетно дозвољеној, на основу чега је и одлучено је као у ставу другом изреке.

Испитујући дозвољеност ревизије у смислу члана 410. став 2. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија није дозвољена ни као редовна ревизија.

Чланом 420. став 1. ЗПП, прописано је да странке могу да изјаве ревизију против решења другостепеног суда којим је поступак правноснажно окончан. Ставом 2. истог члана Закона, прописано је да ревизија против решења из става 1. овог члана није дозвољена у споровима у којима не би била дозвољена ревизија против правноснажне пресуде, а према ставу 6. исте одредбе у поступку поводом ревизије против решења сходно се примењују одредбе закона о ревизији против пресуде.

Чланом 28. ЗПП прописано је да кад је за утврђивање стварне надлежности, састава суда, права на изјављивање ревизије и у другим случајевима предвиђеним у овом закону меродавна вредност предмета спора, као вредност предмета спора узима се само вредност главног захтева (став 1.). Камате, уговорна казна и остала споредна тражења, као и парнични трошкови не узимају се у обзир ако не чине главни захтев (став 2.).

У овом случају, ревизијом туженог добија се само правноснажно другостепено решење о трошковима парничног поступка, садржано у другостепеној пресуди. Трошкови поступка представљају акцесорно потраживање, па се према члану 28. ЗПП не узимају у обзир приликом оцене права на изјављивање ревизије у ситуацији када не чине главни захтев.

На основу члана 420. у вези члана 413. ЗПП, у односу на ревизију туженог одлучено је као у ставу трећем изреке.

**Председник већа – судија
Слађана Накић Момировић, с.р.**

За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић